

29.01.2018

Prioritățile supravegherii bancare ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2018

Banca Națională a Moldovei este responsabilă pentru licențierea, supravegherea și reglementarea activității băncilor pe teritoriul Republicii Moldova. În cadrul executării acestei atribuții, Banca Națională a Moldovei se conduce de cele mai înalte standarde de integritate, profesionalism și imparțialitate. Începând cu anul 2018, activitatea bancară va fi desfășurată în corespundere cu recomandările "Basel III", care vor fi implementate pe etape până în anul 2020. Schimbările cadrului normativ vor asigura dezvoltarea sectorului bancar prin fortificarea guvernantei interne, raportarea tuturor riscurilor de către bănci și menținerea unui capital adecvat, atât cantitativ cât și din punctul de vedere al calității, și va impulsiona oferta unor servicii financiare mai sigure și de mai bună calitate.

Reformele în domeniul supravegherii bancare sunt îndreptate spre fortificarea și consolidarea sectorului bancar în ansamblu, precum și a fiecărei bănci în parte – condiții prealabile pentru reluarea finanțării sectorului real și asigurarea creșterii economice durabile a țării.

Ținând cont de riscurile și provocările cu care se confruntă sectorul bancar autohton, planul de reforme agreat cu Fondul Monetar Internațional, precum și modificările reglementării în domeniul supravegherii bancare în contextul implementării Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei a stabilit următoarele domenii prioritare ale supravegherii bancare în anul 2018:

1. **Transparența acționarilor**
2. **Implementarea cerințelor BASEL III prin axarea pe guvernanta internă a băncii și pe managementul riscului.**
3. **Riscul de credit**
4. **Expunerile față de persoanele afiliate**
5. **Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC)**
6. **Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.**

I. Transparența acționarilor

Transparența acționarilor este unul din elementele de bază pentru stabilirea unei guvernări corporative solide la nivelul sectorului bancar și atragerea investitorilor ce corespund înaltelor cerințe de calitate. Pe parcursul anului 2017, în cadrul realizării atribuțiilor de monitorizare a transparenței acționarilor, BNM a aplicat sancțiuni sub formă de amendă unor deținători de cote substanțiale în capitalul social la două bănci licențiate.

În anul 2018, Banca Națională va continua exercițiul de transparentizare inițiat anterior și va colabora cu instituțiile abilitate ale statului și cu autorități de supraveghere din afară țării pentru finalizarea controlului tuturor proprietarilor finali ai băncilor moldovenești. În particular, BNM va continua efortul consolidat în vederea asigurării că acțiunile celor mai mari bănci să fie deținute de către investitori ce corespund criteriilor de calitate și transparență

II. Implementarea cerințelor BASEL III prin axarea pe governanța internă a băncii și pe managementul riscului

a) Verificarea corespunderii activității băncilor noilor standarde prudențiale (Pilonul I)

O altă prioritate o constituie verificarea atât în cadrul controalelor pe teren cât și din informația disponibilă din oficiu a corespunderii activității băncilor prevederilor legale în contextul implementării standardelor Basel III. Astfel, vor fi verificate rapoartele prezentate de bănci conform cadrului de raportare COREP/FINREP, precum și corespunderea regulamentelor interne elaborate în contextul noului cadru legislativ.

b) Procesul de supraveghere și evaluare (Pilonul II)

Banca Națională a Moldovei va asigura verificarea cadrului de administrare a activității, a strategiilor, proceselor și mecanismelor implementate de fiecare bancă, pentru respectarea dispozițiilor noii legi și ale actelor normative emise în aplicarea acestora și va realiza propria evaluare a riscurilor la care sunt expuse băncile.

Totodată, BNM va solicita băncilor să dispună de un cadru riguros de administrare a activității, care să includă o structură organizatorică clară cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente, procese eficiente de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care sunt sau ar putea fi expuse, un proces de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP), stres-teste, mecanisme adecvate de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile stricte. O atenție sporită va fi acordată deciziilor manageriale ale băncilor, existenței comitetelor specializate ale consiliilor băncilor, corespunderii la nivel colectiv și individual a cunoștințelor și aptitudinilor membrilor organelor de conducere, persoanelor cu funcții cheie, etc. La prima etapă, BNM a solicitat tuturor băncilor să realizeze o autoevaluare a guvernantei corporative și să întreprindă toate măsurile necesare pentru conformarea cu cadrul legal.

III. Riscul de credit

În structura activelor ponderea cea mai mare îi revine portofoliului de credite, care la 31.12.2017 a constituit 42,3%. Anul 2017 a fost caracterizat prin probleme aferente ponderii înalte a creditelor neperformante în totalul creditelor (18,5%).

Astfel, ca și în anul precedent, în 2018 riscul de credit rămâne a fi cel mai semnificativ și important domeniu al priorităților de supraveghere. În particular, o atenție sporită se va acorda creării în timp util a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale, diminuării nivelului creditelor neperformante, managementului și practicilor de evaluare a garanțiilor, precum și politicilor de renegociere a creditelor existente.

De asemenea, BNM va evalua cadrul de gestionare a riscului de credit, analizând minuțios procedurile, politicile, strategiile și practicile băncilor, în contextul identificării, cuantificării, monitorizării și diminuării în timp a acestuia.

Concomitent, BNM va examina zilnic din oficiu portofoliul de credite al fiecărei bănci în baza Registrului Riscului de Credit cu scopul supravegherii și identificării practicilor imprudente.

De asemenea, va fi efectuată în continuu identificarea grupurilor de persoane acționând concertat în vederea raportării reale a expunerilor "mari" și conformării acestora limitelor prudențiale stabilite.

IV. Expunerile față de persoanele afiliate

Pe parcursul anului 2017, Banca Națională a Moldovei și-a intensificat eforturile pentru identificarea persoanelor afiliate băncilor. În acest context, implementarea modificărilor Regulamentului privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate a contribuit la efortul băncilor de a-și identifica persoanele afiliate lor, precum și tranzacțiile acestora. Totodată, BNM i-a fost acordat dreptul să prezume persoanele afiliate băncilor. În plus, a fost ajustat Registrul Riscului de Credit,

ceea a făcut posibilă colectarea caracteristicilor de prezumție într-o singură bază de date în cadrul controalelor pe teren.

Pe parcursul anului 2017 a fost efectuată analiza expunerilor față de persoanele afiliate la cele mai mari trei bănci cu asistența unei societăți internaționale de audit, în timp ce analiza expunerilor în băncile care nu au o importanță sistemică este efectuată de inspectorii BNM în cadrul controalelor complexe pe teren.

Pe parcursul anului 2018, Banca Națională a Moldovei va continua procesul de identificare a persoanelor afiliate și de examinare a tranzacțiilor băncii cu acestea (inclusiv care întrunesc unele caracteristici ce denotă o posibilă afiliere), fapt ce va facilita urmărirea respectării de către bănci a prevederilor legale aferente tranzacțiilor menționate, inclusiv a limitelor prudențiale aferente expunerilor față de acestea. De asemenea, BNM va elabora un ghid cu privire la gestionarea riscurilor ce țin de părțile afiliate pentru a ajuta băncile să-și fortifice procesele interne. Suplimentar, BNM va adopta metodologia și procedurile interne pentru situațiile în care se prezumă expunerea băncii la părțile afiliate. În baza acestor măsuri și a rezultatelor evaluării părților afiliate efectuate, băncilor li se va cere să prezinte planuri de acțiuni, cu termene concrete de realizare, care să asigure conformarea deplină cu deciziile adoptate de Comitetul executiv al BNM vizând remedierea situației ce ține de părțile afiliate.

V. Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC)

Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC), îndeosebi riscul cibernetic, rămâne a fi una din prioritățile de bază ale supravegherii pe parcursul anului 2018, deoarece materializarea acestuia poate conduce la întreruperea activității bancare, compromiterea confidențialității și integrității informațiilor. Aceste riscuri pot genera cheltuieli semnificative și pot influența negativ imaginea băncii.

În legătură cu dezvoltarea continuă a acestora, în scopul asigurării securității informațiilor, protejării clienților și băncilor de eventuale fraude, prevenirea atacurilor cibernetice, Banca Națională a Moldovei a solicitat băncilor în anul 2017 efectuarea unui audit extern complex în domeniul TIC și prezentarea rezultatelor acestuia până la data de 31.03.2018. Pentru a se asigura că exercițiul va decurge uniform pentru toate băncile, Banca Națională a Moldovei a elaborat un set de cerințe minime cu privire la ariile ce vor fi evaluate și procesele principale asupra cărora urmează să-și expună opinia.

Auditul extern complex în domeniul TIC va permite de a evalua adecvarea sistemelor informaționale și continuitatea activității și va determina dacă băncile dispun de sisteme de management al securității informației (SMSI) conform actelor legale și de reglementare (inclusiv recomandările BNM) în domeniul tehnologiilor informaționale și securității informației în vigoare. Pe viitor, BNM va continua să întreprindă măsuri menite să prevină și să limiteze riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC).

VI. Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Pe parcursul anului 2018, BNM se va axa pe implementarea cerințelor noii Legi privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, aprobată la 22.12.2017, și va asigura modificarea cadrului normativ secundar, în special, a regulamentelor și recomandărilor aferente domeniului. Totodată, BNM va realiza acțiunile ce-i revin conform Planului de măsuri aprobat prin Hotărârea Guvernului în anul 2017 de reducere a riscurilor identificate în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

De asemenea, BNM va verifica, dacă băncile și alte entități monitorizate respectă legislația în domeniu, aplică adecvat politicile de cunoaștere a clienților și măsurile de precauție sporită, monitorizează tranzacțiile etc. și va informa în timp util autoritatea responsabilă de prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului despre riscurile identificate.

Totodată, Banca Națională va întreprinde măsuri de supraveghere ca băncile și entitățile monitorizate să-și consolideze sistemul de control intern în scopul asigurării capacității acestora de a identifica și evalua corespunzător riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului. În acest context, vor fi organizate instruirii corespunzătoare și vor fi furnizate

materiale și informații necesare pentru a ajuta la identificarea tipologiilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Suplimentar, BNM va continua eforturile de îmbunătățire a supravegherii la distanță, prin implementarea unui instrument TI și va intensifica inspecțiile pe teren în scopul stabilirii gradului de conformare a băncilor și entităților monitorizate cu normele aferente domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Este important de menționat că ariile prioritare, precum și riscurile enumerate mai sus, asupra cărora se va axa supravegherea Băncii Naționale a Moldovei, nu reprezintă o listă exhaustivă. BNM desfășoară în permanență activități de supraveghere curente cu scopul depistării riscurilor la un nivel incipient. Activitățile de control și supraveghere sunt sistematic personalizate în funcție de riscurile inerente fiecărei bănci.

2017

— [Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2017](#) ^[1]

Vezi și

Tag-uri

[depozite](#) ^[2]

[credite](#) ^[3]

[statistica](#) ^[4]

[capitalul](#) ^[5]

[activele](#) ^[6]

[lichiditatea](#) ^[7]

[soldul creditelor](#) ^[8]

[profitul băncilor](#) ^[9]

[banca](#) ^[10]

Sursa URL:

<http://bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherii-bancare-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2018>

Legături conexe:

[1] <http://bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei> [2]

[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=depozite](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite) [3] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=credite](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite) [4]

[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=statistica](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica) [5] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=capitalul](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul) [6]

[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=activele](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele) [7] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=lichiditatea](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea) [8]

[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=soldul creditelor](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul%20creditelor) [9] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=profitul băncilor](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul%20bancilor) [10]

[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=banca](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca)